

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 3. szám.

Január hó 21.

Búcsú Venci követtől

Az olasz kormány Venci gróf budapesti követét ettől az állásától felmentette és Olaszország buenos-airesi nagykövetévé nevezte ki. Utódaul Talamo márki, eddigi szófiai olasz követet helyezte Budapestre.

Venci gróf Magyarországnak régi, kipróbált barátja, akinek távozása a legszeleesebb körökben kelt őszinte sajnálkozást. Venci gróf a legnehezebb időkben, mintegy husz évvel ezelőtt került Budapestre, mint az olasz követség titkára. Az abesszin háború kitörésekor Olaszország adiszabebai követe volt, majd a győztes háború befejezése után Budapestre került, mint követ. Magyarországnak nagy és felejthetetlen szolgálatokat tett a bécsi döntés lázas napjaiban és számtalan tanujelét adta a magyarsággal és a magyar ügygel való őszinte együttérzésének. Venci gróf új állomáshelyére a magyarság igaz szeretetét és őszinte jókívánságait viszi magával...

A ragadás régi szellem

A kialakuló új Európa legfiatalabb állama, Szlovákia, egészen furcsa módját keresi önállósága kidomborításának. Szlovákiában ugyanis egyszerűen elkobozzák azokat a magyarnyelvű lapokat, amelyek nem a hivatalos szlovák helyneveket használják, hanem a szentistváni birodalom életében kialakult magyar helységneveket. Ugyáztik azonban, hogy az új szomszéd maga is érzi, hogy ez a rendelkezés kissé nélkülözi a komoly jogalapot és ellenkezik a helyes kisebbségi politikával, ezért azzal magyarozza és indokolja a rendelkezést, hogy Magyarországon sem engedik meg a kisebbségeknek, hogy a magyarországi helységneveket a kisebbségek nyelvén említsék meg. Ennek a pompás indokolásnak csak egyetlen egy, nem is egészen jelentéktelen hibája van: az tudniillik, hogy — nem igaz. Magyarországon sohasem volt ennyire türelmetlen a kisebbségekkel szemben. Sokkal helyesebb és őszintébb dolog lenne, ha Szlovákia bevallaná, hogy a kisebbségi politika módszereit és az ebből a politikából folyó intézkedések indokolását nem magyar mintára másolja, hanem inkább a „nagy” Csehszlovákiát utánozza... Csehszlovákia alkalmazott efféle eszközöket a szlovákokkal szemben is és az indokoláskor egy kis hazugságért bizony nem mentek a szomszédok. Benesék. Hát

pedig kár a hajdani csehszlovák szellemet ilyen módon idézni a legfiatalabb államban, mert látjuk, hogy ez a szellem hová vitte Trianon „nagy” szülőltjét, az összehazudott államot...

A harmadik népbetegség

A népbetegségek elleni törvényjavaslatot a napokban vitatta meg, előkelő közönség részvételével, az Egészségpolitikai Társaság, amelynek ülésén az egyik kiváló előadó felemlítette a népbetegségeként ismert tuberkulózis és nemibetegségen kívül a harmadik, szinte kizárólag magyar népbetegséget, amelynek neve nincs, csak tüneteit ismerjük. Az előadó megállapította, hogy valahányszor egy-

egy szociális népi kérdés megoldás végett törvényjavaslattá érik, két, egyformán helytelen felfogás kerül egymással szembe. Az egyik szerint a szóbanforgó törvényjavaslat az egész kérdést tökéletesen megoldja, a másik szerint a törvény semmit sem ér... Ez a súlyos népbetegség a lelkekben pusztít és fertőz; okozza az illetékesek elkedvetlenedését és a tömegek közömbössé válását... Ennek a népbetegségnek a leküzdése feladata elsősorban a hivatása magaslatán álló sajtónak és a nem egyéni érvényesülést hajszoló politikusnak, de az egyéneknek is résen kell lenniük és el kell háritaniok maguktól a fertőző bacillusgázokat: a sokat ígérő, mindent keveslő demagóg alapostolokat.

A miniszterelnök beszéde az európai helyzet várható alakulásáról

A Magyar Élet Pártja január 16-án este tartotta az ujesztendőben első pártértekezletét. Vay László báró országos elnök meleg szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt és a kormány tagjait. Az elnök üdvözölő beszédében hangsúlyozta, hogy olyan korszakot élünk, amely az országvezetés nehéz feladatát ellátóktól sok bölcsességet és mérsékletet, de egyben hajthatatlan és kemény elhatározást követel, a nemzet minden fiától pedig azt, hogy fegyelmet és áldozatkészen teljesítse kötelességét. Végül hangsúlyozta, hogy a párt töretlenül és egységesen áll a miniszterelnök és a kormány mögött.

A miniszterelnök beszéde

Teleki Pál gróf miniszterelnök a maga és miniszter társai nevében közönyt mondott a párt nevében kifejezett jókívánságokért és támogatásért, majd rámutatott arra, hogy az utóbbi hónapokban a párt lényegesen megerősödött annak bizonyosságaként, hogy a nép ma jobban bízik a pártban és a kormányban, mint a meginduláskor. Megállapította a miniszterelnök, hogy

az európai helyzet alakulása következtében az ország helyzete is súlyosabbra vált ugyan, de politikai és társadalmi vonatkozásban tökéletes a nyugalom.

A miniszterelnök a továbbiak során a velencei külügyminiszeri találkozót jelentőségét méltatta és kifejtette,

hogy Olaszország és Magyarország ma teljesen hasonló helyzetben van: mind a kettő szoros barátságban él Németországgal és normális diplomáciai viszonyt tart fenn Európa többi államaival, a semlegesekkel és hadviselőkkel is. Mindkét állam a kereszténység öröké tekint magát: Olaszország földközítengeri hagyományai alapján, Magyarország pedig mint a kettős kereszt ezeréves országa.

Megállapította a miniszterelnök ezután, hogy nehéz időknek megyünk elébe. Ha a háború a tavasz folyamán komolyabb méreteket ölt — ami valószínű —

ugy nálunk is további megszorításokra lesz szükség, amelyek nem korlátozódhatnak majd csupán heti 2 hustalan napra.

Ezeket a korlátozásokat azonban zúgolódás nélkül elviselni hazafias kötelessége lesz mindenkinek. Leszögezte ezután a miniszterelnök, hogy a kormány állandóan törekszik az ország gazdasági életének biztosítására.

A Ház munkaprogramja

— Élnünk kell és élni fogunk! — jelentette ki ezután a miniszterelnök, aminek egyik kifejezője az is, hogy nyugodtan tovább folyik a parlamenti munka. A képviselőház munkaprogramját a miniszterelnök a következőkben határozta meg:

A társulati adóról szóló javaslat

után a Ház társadalompolitikai bizottsága letárgyalja a plénumban már elfogadott egészségügyi javaslatot, azután a felsőháztól visszaérkezett földreformjavaslatra kerül sor. A földművelésügyi miniszter benyújtja a legkisebb mezőgazdasági munkabérekéről szóló törvényjavaslatát, a pénzügyminiszter az egyenesadójavaslatot, az igazságügyminiszter a sajtóreformról és a rehabilitációról szóló törvényjavaslatot és ezekhez sorakozik a belügyminiszter javaslata a szociális alap létesítéséről. Valószínűleg körülbelül március első feléig tart, míg a Ház ezeket a javaslatokat letárgyalja.

A miniszterelnököt beszéde után az értekezlet résztvevői, hosszantartó meleg ünneplésben részesítették.

Új javaslat a mezőgazdasági munkásság érdekében

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter ismertette ezután a képviselőház január 17-iki ülésén benyújtott, a minimális mezőgazdasági munkabérek megállapításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat értelmében minden vármegyében megalakítják a munkabérmegállapító bizottságokat, melyeknek munkaadó és munkavállaló tagjait egyenlő számban a vármegyei mezőgazdasági bizottság fogja megválasztani saját tagjai sorából. A bizottság elnökét és helyettes elnökét a mezőgazdasági kamara jelöltjei közül a főispán nevezi ki. A bizottság minden év januárjában tart ülést, de legalább három tag kivánságára bármikor összehívandó. A törvényjavaslat szerint a bizottság a mezőgazdasági munka minden ágazatára vonatkozóan megállapíthatja a minimális munkabért. A vármegyéinkinti munkabérmegállapító bizottságokon kívül országos munkabérmegállapító bizottság is alakul. A bizottságok határozatainak végrehajtását a gazdasági felügyelőségek ellenőrzik, az egyes felügyelőségekhez tehát külön munkügyi felügyelőket fognak kinevezni.

A pártértekezlet nagy lelkesedéssel elfogadta a törvényjavaslatot.

A képviselőház ülése

A képviselőház a karácsonyi szünet után január 16-án tartotta első ülését. A szokásos elnöki bejelentések után Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter beterjesztette a bizottsító magánintézmények állami felügyeletéről szóló javaslatot, valamint a biztosítási alapra vonatkozó rendelkezések módosításáról szóló jelentését, majd Krúdy Ferenc előadó kitűnően felépített beszédében kimutatta, hogy a törvényjavaslat nagymértékben csökkenti azokat a kiváltságokat, amelyeket a társulási vállalkozási forma élvezett a múltban.

az egyéni vállalkozásokkal szemben. A vita során felszólalók szakszerű beszédekben örömmel állapították meg, hogy a törvényjavaslat megszünteti a közteherviselés kirívó aránytalanságait és a keresztény erkölcsi felfogást ezen a téren is érvényesíti.

A képviselőház január 17-iki ülésén folytatták a társulati adó reformjára vonatkozó törvényjavaslat vitáját. A hozzászólók sorában Pajor Miklós a Fehérvár hozzájárulását és örömet tolmácsolta a törvényjavaslat benyújtása felett, Cselényi Pál sürgette a részletes adóstatistika elkészítését és köszönetét fejezte ki a javaslat szociális intézkedéseiről. Közben a Ház lelkes helyeslése mellett nyújtotta be Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági munkabérek megállapításáról szóló törvényjavaslatot, majd rátértek az interpellációkra.

Az interpellációk egyikére adott válaszában Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy előmunkálatok folynak a hegyközségi törvény megváltoztatására, amennyiben a kisembereknek módot fognak nyújtani szőlőtelepítésre. A védekezésnek ármegállapítása tekintetében is, valamint a részgálic-szükséglet biztosítására is történtek intézkedések.

Dulin Elek dr. miniszteri tanácsos

Magyarország Kormányzója Dulin Elek dr. miniszteri osztálytanácsosnak, a miniszterelnökségi sajtóosztály helyettes vezetőjének, a miniszteri tanácsosi címet adományozta. A sajtóosztály helyettes vezetőjének előlépése, illetve kiténtetése mindazokban a körökben, amelyeknek valamilyen vonatkozásuk van a sajtóval, nagy örömet keltett. Dulin Elek ugyanis a miniszterelnökségen végzett két évtizedes munkájával, rokon-szenves egyéniségével, a sajtó- és sajtópolitika terén megnyilatkozó nagy tudásával, a Sajtókamara megalakításának előkészítésével, minden számottevő tényező bizalmát és elismerését vívta ki.

A magyar politikai élet, a sajtó és általában a magyar közélet szereplői szeretettel üdvözölték kiténtetése alkalmával az új miniszteri tanácsost.

Hazánknál kétszer nagyobb területen pusztított a törökországi földrengés

Az óriási anatóliai földrengés borzalmas következményei csak most mutatkoznak meg teljes nagyságukban. A rettenetes katasztrófa kétszáz ezer négyzetkilométernyi területet pusztított el, vagyis olyan nagy kiterjedésű területet, mint egész Anglia, vagy Olaszország kétharmadrésze. Törökország ötvenhárom vilajetje közül tíz vilajet esett áldozatul a földrengésnek. A földrengés borzalmaságát fokozta, hogy ez a vidék többnyire 1800 méter magasságban fekszik a tenger szintje fölé és télen harmincfokos hideg uralkodik itt, úgyhogy akik a házak romjai alatt még épségben maradtak, többnyire megfagytak az irtózatos hidegben.

Tökéletes légoltalom

csak a megfelelően elsőtűtött és a m. kir. Országos Légvédelmi Parancsnokság által elfogadott szab. Koranyi Márton-féle

légoltalmi lámpákkal

érhető el.

Ismereteket küld: Légoltalmi lámpákat gyártó szövetkezet, Bpest, I. ker., Krisztina-krt 151.

Nagy érdeklődés mutatkozik a Községek Kongresszusa iránt

Jelentettük már, hogy a Falu-Gazdaszövetség, mint a községek érdekképviselői szerve, — híven alapszabályszerű köteletségéhez — március hó 7—8-ára a fővárosba egybehívja a Községek III. Országos Kongresszusát. A Szövetséget elhatározásában egyrészt az a megfontolás vezette, hogy folytassa az elsősorban 1928-ban, majd másodsorban 1933-ban megrendezett községi kongresszusok ma is emlékeztető, nagyvonalu munkáját, másrészt, hogy komoly javaslatokat készítsen tárgyalásra megérett, országos jelentőségű kérdések megoldására nézve.

A kongresszus előkészítő bizottsága — a kongresszus tisztikarának és előadóinak bevonásával — január hó 11-én délelőtt 12 órakor a Falu-Gazdaszövetség fővárosi székházában ülést tartott. Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, felsőházi tag, mint az előkészítő bizottság elnöke, részletes előadásban ismertette a kongresszus szervezetét, a tisztikar tagjainak és az előadóknak névsorát, majd a tárgyalandó kérdések gazdag anyagát.

A Falu-Gazdaszövetség a Községek III. Országos Kongresszusának legfőbb védnökéül Horthy Miklós Kormányzó Urat kéri fel. Fővédnökök lesznek a királyi hercegek, a biboros hercegprímás és Magyarország miniszterelnöke. A védnökök sorában helyet foglalnak a kormány tagjai, az egyházi méltóságok viselői és az agrárintézmények elnökei. A kongresszus elnöki székét Mayer János v. miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnöke tölti be.

A kongresszus két ünnepélyes — egy megnyitó és egy záró — ülést tart, a kongresszus anyagát képező kérdéseket pedig öt szakbizottság vitatja meg és ugyan-csak ezek a szakbizottságok fogják formába önteni a kongresszus munkájának legfontosabb részét: a határozati javaslatokat.

A szakbizottságok elnevezése a következő: közigazgatási; gazdasági; kulturális; szociálpolitikai és egészségügyi. Mindegyik szakbizottságban országos nevű szakemberek két-három előadást fognak tartani, még pedig: közigazgatási problémákról; a mezőgazdasági hitelezésről; a szövetkezeti értékesítésről; a közlekedés-, vásárugy és utkérdés mai állásáról; a gazdasági tanfolyamokról és téli gazdasági iskolákról; a népházakról és iskolán kívüli nevelésről; az iskolágyermekek tejjelátásáról; a falvakról való menekülés okairól és megszüntetéséről; végül pedig fontos falusi egészségügyi tennivalókról.

Amint ebből a vázlatos felsorolásból is kitűnik, a Községek III. Országos Kongresszusa nem kíván napi politikai kérdésekkel foglalkozni, hanem ehelyett nagyfontosságú szakkérdésekben komoly és szakszerű javaslatokat akar az illetékes kormánytényezők elé terjeszteni.

A kongresszus előkészítő bizottsága féláru vasuti jegy-kedvezményt is kieszközöl, hogy a falvak kiküldötteinek minél nagyobb számban való részvételét biztosítsa. A Kongresszus iránt a községi vezetők körében máris nagy érdeklődés mutatkozik

A világhelyzet

az európai háború 20-ik felében

A vihar előtti csöndet, amelyet Chamberlain angol miniszterelnök állapított meg az elmúlt hét folyamán, hatalmas méretű nyugtalanság váltotta fel. A nagyobb eseményeket megelőző feszültség és izgalmas bizonytalanság lett urrá az európai közvéleményben és a diplomáciában egyaránt. Az a tény, hogy Hollandia és Belgium gyors egymásutánban messzemenő katonai intézkedéseket rendeltek el, riasztó híreket indítottak el a két nyugati állam megtámadásáról. A hírek néhány nap múlva alaptalanoknak bizonyultak, a feszültség lényegesen enyhült. Belgiumban és Hollandiában azonban hangoztatják, hogy készen állanak minden eshetőségre, elszántan a végsőkig menő ellenállásra.

Nem rózsásabb a helyzet Szovjetország és a skandináv államok között sem.

A helyzet ott is tovább romlik és egyre jobban kiéleződnek az ellentétek. A szovjet azzal vádolta Svédországot és Norvégiát, hogy Finnország megsegítésével a semlegességet sértették meg. A két skandináv állam önzéletes hangon tiltakozott a vád ellen. A tiltakozást a szovjet nem találta kielégítőnek. Ez a jegyzék-váltás kezd veszedelmesen hasonlítani a finnek és oroszok között annak idején lefolyt diplomáciai huzavonához. Az oroszok már egy svéd kikötővárost és egy svéd szigetet is bombáztak. Mindebből azonban korai lenne háborus bonyodalmakra következtetni. Inkább valószínű az a feltevés, hogy az oroszok vádaskodással

és megfélemlítéssel próbálják visszariasztani a svédeket és norvégeket a finnek egyre lelkesebb és szélesebb körű megsegítésétől.

Még aránylag legnyugodtabb a helyzet Délkelet-Európában.

Egyre nyilvánvalóbbá válik azonban az egész világ sajtójában, hogy a velencei találkozás után Délkelet-Európa békéjét csak magyar—román megállapodás óvhatja meg. Az európai közvélemény várakozással tekint a Balkán-szövetségnek február elején Belgrádban összeülő tanácskozására. Tovább fejleszti-e a velencei találkozó célkitűzéseit? A jelek azt mutatják, hogy Jugoszlávia közvetlenül fog Magyarországot és Románia között, Törökországot pedig Románia és Bulgária között.

Hogy Kis-Ázsiában minő sakkhuzásra készül az angol—francia—török együttműködés, szintén erősen foglalkoztatja a világsajtót. A tervekről azonban senki sem értesülhet. Tisztázatlanok a Távol-Kelet nemzetközi eseményei is. A japán-szovjet viszony kialakulása s a Japán és az Egyesült Államok közötti gazdasági kapcsolatok megújításának kérdése.

Szükszavu és keveset mondó volt Chamberlain angol miniszterelnöknek e heti alsóházi beszéde is. Megdicsérte Belgiumot és Hollandiát, hogy egyetlen olyan intézkedést sem mulasztottak el megtenni, amely megerősítheti biztonságukat.

Csodálattal emlékezett meg a finnek hősiességéről és

ujabb hadianyagszállítást helyezett részükre kilátásba.

Bejelentette a Törökországgal kötött pénzügyi és gazdasági megegyezést. A harctéri helyzet változásánál azt a feltűnő kijelentést tette, hogy olyan események következhetnek, amelyek néhány hét, vagy akár néhány óra alatt is megváltoztathatják a világ képét.

Mindebből egyelőre csak

a finn városok borzalmas szenvedéseit észlelhetjük a szovjet-repülők meg-megújuló támadásai nyomán.

Ugyátszik, az orosz hadsereg szárazföldi kudarcát a levegőben törekszik ellensúlyozni.

Halálos áldozatokat követelt a rendkívüli hideg

Az Európát elborító fagyhullám még az elmúlt hét első napjaiban is súlyos próbára tette az emberek ellenállóképességét. A romániai, jugoszláviai, görögországi és oroszországi hideghez mindenképpen méltónak bizonyult a magyarországi hőmérséklet, mert nálunk is —20 fok alá süllyedt a hőmérséklet az ország egyes vidékein. A nagy hideg több halálos áldozatot is követelt. Szegeden a január 14-re virradó éjjelen két ötenév körüli koldus, Korponovics Mihály és Német Sándor megfagyott egy fészerben. Özv. Schéger Istvánné 76 éves asszony pedig a lakásán fagyott meg egy fűszekrényben. A fagy áldozatai közé kell számítani azt a budapesti szivbajos ügyvédet is, akinek vérnyomását annyira felfokozta a hideg, hogy lakásába érve meghalt.

Fagykár mutatkozik a vetésekben

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés szerint az őszi vetések közül a koraiak jól megbokrosodtak és megerősödve mentek a télbe. A hótakaró nélküli vetésekben az erős fagyok valószínűleg máris kárt okoztak, különösen áll ez a kései vetésekre, amelyek nem tudtak kellően megerősödni az erős fagyok beálltaig. Egyes vármegyékben a fagy, különösen a szikes és sűrű összetételű talajokon, ahol még az erős hidegek beállta előtt a víz foltokban állt a vetéseken, máris komoly károkat okozott. Más vármegyékben az erős fagyok helyenként teljesen leperzseltek a vetéseket, avagy kifagyás veszélye fenyeget. A fagy által okozott károk mérvét azonban csak a hidegek megszűnése s a tavaszi vegetáció megindulása után lehet megállapítani. A takarmánykészlet takarékos beosztással is csak szűkösen lesz elegendő, sőt egyes vidékeken már fogytán van s az állatokat csak törek, tavaszi szalma és kukoricaszár felhasználásával tudják takarmányozni.

Reparator impregnáló

legjobb a lőszerszármak, hőrkocsitók és fekete bőrányag puhítására és vízhatlantására

Reparator impregnáló

a bőrányag élettartamát növeli. Garantált minőség. Kapható 1—5—10—15—20—25 kg-os bádokkannákban, melyek díjmentesek.

Főraktár:

KUTSCHER SZILVESZTER, Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.

A MAGYAR KATONA

Új rovatot nyitunk. Tárnya, hőse és eszménye a magyar katona lesz. *Tárnya* az ősi és elmulthatatlan magyar élet örökkévalóságában. *Hőse* a magyar vitézség elszánt helytállásán. És *eszménye* a magyar igazság elismertetése az erő, tudás és akarat fölényében.

Ködbevész a magyar katona ősi múltja. Ki volt az első magyar katona?

Az első magyar apa, aki családját védte.

Mikor szervezkedett az első magyar csapat? Amikor először védtek a törzsüket. S mikor alakult ki a magyar hadsereg? Amikor a törzsek nemzeté egyesültek. A magyar katona egy volt mindig a családjával, törzsével, nemzetével. Világrészeket átverekedett értük s nem hagyta el őket maga mellől soha, amíg állandó hazát nem biztosított nekik.

Nem volt bérelt zsoldosa soha senkinek, de büszkesége a családjának, szemefénye a törzsének s legfőbb kincse a nemzetének.

Sohasem a magyar katonán múltott, ha gyászfelhők tornyosultak a haza egén.

S mindig oroszlánrésze volt benne, ha nemzetét a dicsőség fénye ragyogta be. A magyar katona mindig hős volt és csodákat művelt, ha nemzetének osztatlan lelkesedése és azonos célja hevítették. De hiába küzdött és ontotta véré, ha mögötte és körülé a visszavonás és megnemertés árka terjengett.

Árpád vezérletével hazát szerzett, Szent László alatt európai tekintélyt. Nagy Lajos győzelmes lobogóit három tenger partjára is kitzúte. Hunyadi Jánossal megtörte a török uralmat. Mátyás király sohasem vesztett csatát, pedig négyfelé is harcolt. A magyar katona megvédte Szigetvárt, Kőszegét, Egert és Mária Terézia trónját. De nem volt oka, hogy a dicsőséges Rákóczi-szabadságharc végén a nagymajthényi sikon lehajlott a zászló. Sem annak, hogy Világosnál le kellett tenni a fegyvert. A hősvértől pirosult mohácsi gyásztörténet megelőző események pedig egyenesen elriasztó példái a nemzeti széthuzás borzalmas következményeinek. Ennél csak egy rettenetesebbet ismer a magyar történelem: 1918 őszét, amikor borgőzös szájából elröppent a „nem akarok katonát látni” szörnyű kifejezés. A teljes tétlenséget, amely már a halál tehetetlenségéhez volt hasonló.

Igenis, akarjunk katonát látni, mert az a nemzetünk és hazánk ereje, biztonsága és élete.

Azon fordul meg a sorsunk, hogy szeressük a katonát és szeressünk katona lenni, ha szükség van reánk.

A katona az apánk, fiunk, a testvérünk, a jegyesünk, s mi egyik vagyunk vele a vérünkön kívül Isten imádságában, népünk szeretetében s minden áldozatban a hazáért.

Legyünk büszkék a katonára lelkünk minden gondolatával, mint ahogy szíve minden érzésével kedvesek vagyunk mi is neki. Akkor nem hiába élünk mi, s harcol ő. Felragyog a magyar dicsőség napja, s nyomán a boldogság hajnala!

Az Olaszországban járt gazdaijjakhoz!

Fiúk! Az állandó összeköttetés fenntartása végett szükséges, hogy névjegyzékünket kiigazítsuk, miután időközben igen sokan közületek, lakóhelyüket megváltoztatták. Arra kérünk benneteket, hogy jelenlegi tartózkodástok pontos címét közöljétek velünk nyilvántartás végett. Lehet, hogy a közeljövőben ismét seregszemlélt tartunk Budapesten.

A Vasárnap legutóbbi számához mellékeljük Ciano gróf olasz külügyminiszter nagy beszédét, amelyet nemzetünk érdekében is tartott az olasz parlamentben. Mint Olaszorszá-

got járt és fascista szellemben nevelkedett gazdaijjakat arra kérünk, hogy elolvasás után a község faluszövetségi és gazda-olvasókörökben olvassátok fel, s magyarazzátok meg annak szellemét. Menjetek át a szomszédos községekbe is, ahol hasonlóképpen járjatok el. Lehet népművelési előadás keretében is ismertetni a beszédet. Célunk az, hogy minél szélesebb körben megismerjék Mussolini és országának hozzánk való jóindulatát és támogatását. Atyai jóakaratot köszönt mindnyájatokat:

Szekeres László

Hadigondozottak: figyelem!

A honvédelmi minisztérium hadigondozási osztályához az utóbbi hónapokban igen sok hadigondozott és hadigondozást igénylő fordult közvetlenül különböző kérelmével. Ezeket a kérvényeket a honvédelmi minisztérium nem tudja elintézni, már csak azért sem, mert az elbíráláshoz szükséges iratok a kérelmezők illetékes nyilvántartó hatóságai-nál vannak. Ezért nyomatékosan figyelmezteti a honvédelmi minisztérium az összes hadigondozottakat (hadirokkantakat, hadigyámoltakat, hadiözvegyeket, hadiárvaakat és hadigondozott családtagokat), valamint bármilyen címen hadigondozást igénylőket, hogy

kérelmeikkel sohasem forduljanak közvetlenül a honvédelmi minisztériumhoz.

Minden kérelmet a lakóhely szerinti megfelelő nyilvántartó hatóságnál adják elő. Ezek a nyilvántartó hatóságok: a községi jegyzőség, polgármester és budapesti kerületi előjáró. Ezek a kérelmeket eljuttatják

az illetékes hadigondozó bizottsághoz. A hadigondozó bizottságok gondoskodnak arról, hogy a saját hatáskörükben el nem intézhető kérvények kellően felszerelve és véleményezve, idejében felterjesztessenek a honvédelmi minisztérium hadigondozási osztályához. Aki ezentul is közvetlenül a minisztériumhoz fordul, annak kérvényét iktatás nélkül visszaadják.

Felhívja a honvédelmi minisztérium a hadigondozottak figyelmét arra is, hogy miután a hadigondozottak járadéksegélyét 1940 január elsejével felemelték, a minisztérium fedezet hiányában

semmiféle rendkívüli segélyt nem folyósíthat.

Figyelmezteti a honvédelmi minisztérium még a hadiözvegyeket, hogy csak akkor részesülnek életkoruknál fogva magasabb járadékban, ha ötvenötödik életévük betöltését az illetékes nyilvántartó hatóságnál születési anyakönyvi kivonattal, vagy keresztlevéllel igazolják.

MAGYAR SORS a határsorompókon túl

SZLOVÁKIA

Az Egyesült Magyar Párt pozsonyi elnöki tanácsa az elmúlt héten tartotta az új év beköszöntével első ülését.

Neumann Tibor dr. helyi szervezeti elnök beszédében többek közt az alábbiakat mondotta:

— Az ujesztendő küszöbén, különösen a mai várakozással teljes időben, mindenkinek a szeme ködbe burkolt jövőbe tekint és hol aggodalommal, hol pedig reménykedve várja az itteni magyarság sorsának jobbrafordulását.

— Tudjuk jól, — úgymond — hogy ezekben a történelmi időkben, amikor az országépítés Magyarországon hatalmas erővel indult meg, a magyarságnak utat első szent királyunknak tanítása mutat, amely az ittélő és egymásra utalt népeknek keresztény alapelveken felépült együttérzésében jelöli meg a Dunamedence népeinek jobb jövőjét, mert egyedül csak így lehet itt gazdasági jólétet teremteni.

— A gyűlöltre alapított politikát fel fogja váltani az evangéliumi igazságokra alapított politikai rend, amely hivatta lesz a Dunamedence népeinek egymáshoz való viszonyát is szabályozni. Ez minden nemzet részére biztosítja a szabadság élvezetét.

ROMÁNIA

A Magyar Népközösség kolozsvári tagozata alakuló ülésén Bartha Ignác dr. elnöki székfoglaló beszédében a többi között ezeket a nagyjelentőségű kijelentéseket tette:

— Minden magyarnak össze kell fognia, együtt kell dolgoznia és így új uton a régi célokért kell küzdeni. De küzdeni kell kifelé is. Harcolni kell ősi hitünkért, templomainkért, nyelvünkért és iskoláinkért, egyszóval mindenért, ami sajátosságunk, ami a miénk s aminek történelme van ezen a földön magyar vonatkozásban. Küzdeni kell jogainkért, hogy a kisebbségi léttér társadalmi, közművelődési és gazdasági tekintetben elismerést nyerjen. Egy pillanatra sem feledkezünk meg a nyelvizsga címén kitett tisztviselőinkről. Gondoskodni fogunk arról, hogy a faji származás ne legyen akadály a hivatások betöltésénél, különböző engedélyek megszerzésénél, a szabadpályák gyakorlásánál, a munkások elhelyezkedésénél. A kulturintézmények zavartalan biztosítását és az összes közvagyonok helyzetének igazságos rendezését kérjük, továbbá visszleszámitolási hitel biztosítását bankjaink és szövetségeink részére; végül munkaalkalmak megteremtését és biztosítását a kisebbségek részére is.

Ingyen árgyékéket és felvilágosítást küld a legkönynyebben megtanulható hangszerről

MARNITZ

tangóharmonika szaküzlet

Budapest, VIII., József-körút 37-39 sz.

Ötszáz vagon román tengerit hozunk be

A tengeri további drágulásának megakadályozása céljából a kormány engedélyt adott a Futurának 500 vagon román tengeri behozatalára. Ez az intézkedés már a január hó 12-iki gabonapiacon éreztette hatását, amennyiben a tengeri rohamos árdrágulása megállt és a piac megnyugodott. A kormány készen van arra, hogyha a most engedélyezett behozatal nem lenne elegendő a legsürgősebb szükséglet kielégítésére és ezzel az áralakulás nivellálására, akkor további mennyiségek behozatalát is engedélyezi.

Jelentkezés motoros pilótaképzésre

A Magyar Aeroszövetség 1940 nyarán ismét jelentős számú ifjut elsőfoku motoros pilótaképzésben részesít Budapesten, Debrecenben, Szegeden, Kassán és Pécsen. A kiképzés díjtalan. A kiképzésre általában csak olyan magyar állampolgárok pályázhatnak, akik nőtlenek, testileg, szellemileg és erkölcsi vonatkozásban is a megállapított feltételeknek mindenben megfelelnek.

Az általános feltételek mellett pályázhatnak azok, akik 1. valamely középfoku iskola negyedik osztályát eredményesen elvégezték, 1940 október 1-én 18-ik életévüket betöltik, de 20 évnél még nem idősebbek; 2. valamely középfoku iskola nyolcadik osztályát, vagy valamely ezzel egyenértékű iskola legfelsőbb osztályát eredményesen elvégezték, vagy folyó iskolaévben végzik és az előbb említett időpontban 18-ik életévüket már betöltötték, de 22 évnél még nem idősebbek és végül 3. gépészmérnöki oklevéllel rendelkeznek és az 1. pont alatt jelzett időpontban 26 évnél még nem idősebbek.

A részletes pályázati feltételeket az ebből a célból összeállított „tájékoztató” tartalmazza, amelynek egy-egy példányát az érdekeltek a Magyar Aeroszövetségtől közvetlenül, vagy pedig 20 filléres postabélyeggel ellátott és megcímezett válaszboríték csatolása mellett írásban igényelhetik. (Budapest, V., Vigadó-utca 2.)

Csak azok a felvételi kérvények vehetők figyelembe, amelyek legkésőbb 1940 február 25-ig megérkeznek.

Légóltalmi elsőtétítéshez

VICO

elsőtétítőpapírt szállít legolcsóbb árban

VIDOR A. cég,

Budapest, IV., Magyar-u. 27. szám.

Köhler István
tűzoltószergyára

Gyár és iroda:

Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

ASSZONYROVAT

Mit és hogyan gyűjtsünk a háztartásban?

Csalátnem minden háziasszonynak van egy rongyozsákja, amibe minden kezeügyébe kerülő lomot beledobál rendszertelenül. Gyűjti, gyűjtögeti egy darabig a fonal- és kelme-maradékokat, rossz harisnyákat, ócska cipőket s kalapokat, gombokat, törött cserepeket, hátha egyszer valamelyikre szüksége lesz. Mikor aztán a lomok a zsákot megtöltik, raziát rendez és elkezd szemétre dobálni a fölöslegeseket, csak azért, hogy újabb lomokat rakhasson bele.

A rendszertelen gyűjtésnek semmi haszna nincs. Mielőtt elteszünk valamit, gondoljuk meg, valóban fel tudjuk-e valamire használni, vagy valakin segíteni vele. Fületlen gombokkal, rossz cipőcsattokkal ne töltjük meg a zsákot, mert csak lomtárunkat növeljük vele.

Mielőtt eltennők, előbb osztályozzuk a dolgokat. Helyezzünk el a kamrában néhány dobozt s azokba külön-külön gyűjtsük a fémhulladékokat, konzervdobozokat, külön a bördarabokat, papirosféléket és külön zsákba a rongyokat, külön edénybe a konyhahulladékokat. Amit elteszünk, tisztán tegyük el: a konzervdobozokat kisuroolva, a használhatatlanná vált harisnyákat, foltnak szánt fehérneműdarabokat kimosva, különben tönkremennek, megrohadnak, megpenészednek.

Ha egy-egy dobozunk megtelt, használjuk fel, vagy értékesítsük tartalmát. A fémhulladékokat, bádogdobozokat adjuk el az állami beváltóhelyeken, a fölösleges papirosokat használjuk fel ablakmosásnál, kormos edények surolásához, a semmire sem használható rongydarabkákat pedig vágjuk fel keskeny csikokra és gombolyítsuk fel, hogy elegendő mennyiség esetén, szőnyeget szőhessünk, vagy szövethessünk belőle.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között minden háziasszonynak kötelessége ügyelni arra, hogy semmi kárba ne vesszen, semmi el ne kalódjék. De jegyezzük meg jól: abból, hogy vagonszámra felhalmozzuk a lomokat és sem nem értékesítjük, sem nem dolgozzuk fel, sem családunknak, sem az államháztartásnak semmiféle haszna nincs.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Székely tokány savanyuan. Egy kilogramm marhahúst kockákra vágunk s 8 dekagramm zsírban egy nagyobb fej kockára vágott hagymával, megsózva, lábasban pároljuk, szükség szerint kevés vizet adva hozzá. Ha a hús puha, zsírjára le-sütjük, 3 deka liszt és 1 kávéskanál cukorral meghintve egy percig pirítjuk, 3 deci hideg vízzel felöntjük és mártás-sűrűségűre főzzük. Kevés ecettel, esetleg még sóval és cukorral ízesítjük. Tálalás-kor egy deci tejfölt adunk hozzá.

Hájasztésztá. 30 deka hájat hártájától megkaparva megdaráljuk és hideg helyre tesszük. 35 deka jó réteslisztből 1 tojás-sárgájával, kevés sóval és világos asztali borral réteslisztát gyurunk, jól kidolgozzuk, a deszkához csapkodva, míg hólyagocskákat látunk a tészta felületén. A deszkát jól megliszteve, a réteslisztát másfélcenti vastagra kinyújtjuk és késsel rárajtuk a hájat. Most a tésztát összehajtogatjuk, még pedig alulról felfelé egyharmadát behajtogatva, aztán felülről lefelé, balról-jobbra és jobbról-balra. Azonnal kinyújtjuk, megint összehajtogatjuk és ezt háromszor megismételjük, közben mindig 20—20 percig pihentetve a tésztát. Az utolsó hajtogatás után félcenti vékonyra nyújtjuk és forró késsel 7 centiméter darabokra vágjuk. A kivágott tészta-darabokra mogyorónyi lekvárt téve, félbehajtogatjuk, tojásfehérjével megkenjük és összevágott, cukros dióval megsütjük. Süítés előtt a tészta legalább két óráig pihenjen hideg helyen.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron:
Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

Félmillió gazdasági munkásnak van biztosító könyvecskéje

Jelentkezék, aki eddig távol maradt!

Egy esztendővel ezelőtt, 1939 január elsején lépett életbe az 1938. évi XII. törvények, amelyek rendelkezése értelmében a 65. életévüket betöltött gazdasági munkavállalók öregségi járadékot kapnak.

Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet most megjelent kimutatása szerint

az elmúlt esztendő folyamán 73.854 egyén kapott öregségi járadékot

és 3312 esetben folyósították halál-eseti segélyt.

A törvény életbelépésének első évében a szociális jelentőségű intézkedés áldásában azok részesültek, akik betöltötték 65-ik életévüket, bár természetesen egyetlen fillért sem fizettek még be az intézet pénztárába. A jövőben azonban csak azokra terjednek ki a törvény intézkedései, akik rendszeresen befizetik a heti 20 filléres járulékot. A járulékfizetést a biztosítási könyvbe beragasztandó bélyeggel igazolják a biztosítottak.

Az elmúlt év folyamán 460.242 egyén vette át biztosítási könyvecskéjét és vált ezáltal az OMBI tagjává.

De sajnos még sok mezőgazdasági munkás nem tett eleget annak az önmaga és családja iránti legegységesebb kötelezettségének, hogy biztosítási könyvecskéjét kiváltotta volna és ezzel megszerezte volna az öregkorban való élet megkönnyítésének lehetőségét.

Meg kell jegyeznünk, hogy az évi 60 pengős összeg — ennyit kapnak azok, akik járulékfizetés nélkül már a megalakulás első esztendejében kapták a járadékot — csak a járadék-törzs, amelyhez később különféle pótlékok járulnak, a befizetett járulék és a befizetési idő arányában. Így minden olyan esztendő után, amelyben legalább 25 heti járulékot fizetett be a munkás, évi 150 pengős járadékemelését kap. Emelkedik a járuléka még a tényleg befizetett összeg 20 százalékaival. Az a gazdasági család például, aki most 35 éves korában lép a biztosítottak sorába és 65 éves koráig, tehát 30 éven át évenként befizeti az 52 heti járulékot: összesen 10 pengő 40 fillért,

65 éves korától kezdve haláláig havi 13 pengő 95 fillér járadékot fog kapni.

Az a most 35 éves munkás, aki csak évi 25 heti járulékot fizet be, csak évi 135 pengő, aki pedig csak 15 heti járulékot ró le, csak évi 78 pengő (havi 6 pengő 50 fillér) járadékot kaphat. Ebből láthatjuk, hogy mennyire fontos, a járulék pontos és rendszeres befizetése.

Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet élére egyébként új vezérigazgató került: Tomcsányi Gyula dr. miniszteri osztályfőnök, akinek a személye és eddigi kiváló működése biztosítékot nyújt arra, hogy ez a nagyrahitott intézmény be fogja váltani a munkájához fűzött várakozásokat.

sóinkat, hogy mivel nem valamennyi munkástestvérünk lépett be az előfizetők táborába, tájékoztatásuk többi, ismerős munkástársaitak is a fentiekre, hogy azok is tudják, milyen eljárást kell követniök.

VASÁRNAP

szerkesztősége és kiadóhivatala.

ÜZENETEINK:

Laczák Sándor, Monostorapáti: Levelét illetékes helyre eljuttattuk. — **Siteri István, Bedő:** A szerződésekről annakidején a Vasárnap-ból és a községi előljáráságon értesülhet. Másik kérdésére értesítjük, hogy leghelyesebb, ha a gyógyszerészettől megkérdezi, hogy a gyógyszer meddig áll el, illetőleg mennyi ideig használható. Csak az orvos, vagy gyógyszerész beleegyezésével használja tovább a gyógyszert. — **Kiss Mihály, Szentgöthárd:** Levelét illetékes helyre továbbítottuk. — **Mészáros István, Kétegyháza:** Legyen türellemmel, levelét illetékes helyre továbbítottuk. — **Tóth István, Nagyszénás:** Az 1938-ban Németországban járt munkások kinnmaradt pénzének hazatartalása folyamatban van.

GAZDAÉLET

Inárcsi Farkas Ferenc lemondott az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökségéről. Inárcsi Farkas Ferenc földbirtokos, akit az Országos Mezőgazdasági Kamara december 7-iki közgyűlésén elnökké választottak, levelet intézett a Kamarához és bejelentette lemondását a Kamara elnöki tisztségéről.

Téli gazdasági iskolát kap Nagykantizsa. Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter közölte Krátky István nagykanizsai polgármesterrel és Ilovszky János képviselővel, hogy a nagykanizsai téli gazdasági iskola létesítéséhez hozzájárult s a legsürgősebben kiírja a tervpályázatot.

Gépkezelő tanfolyamok Szegeden és Pécsen. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara január hó 22-től február hó 13-ig Szegeden a m. kir. Állami Felsőiparisiskolán (Kálvária-tér 5/b) mezőgazdasági gépkezelő tanfolyamot rendez. Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban 15 pengő beíratási és tandíj egyidejű beiktatásával január hó 20-ig a Kamaránál (Kecskemét, Rákóczi-ut 17—19. I.) vagy a m. kir. Állami Felsőiparisiskolán (Szeged, Kálvária-tér 5/b). — Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara február hó 5-től 25-ig Pécsen rendez gépkezelő tanfolyamot, a m. kir. fémipari szakiskolában. Beíratási és tandíj 12.80 P. Jelentkezni lehet a Kamaránál (Kaposvár, Németh István-utca 23.) f. évi január hó 20-ig.

Méhészeti tanfolyam lesz Budapesten. Február 6-tól kezdődőleg 18 napos méhészeti tanfolyamot tartanak Ignác Sándor és Koppány József dr. méhészeti felügyelők, a budapesti tudományegyetem természetrajzi épületének földszinti tantermében (VIII. Múzeum-körút 4.). A tanfolyamra 16 éven felüli nők és férfiak jelentkezhetnek a megnyitás napján, február 5-én este 6 órakor az említett helyiségben.

Megalakult az Országos Magyar Házipari Szövetkezet. A Magyar Házipari Központ céljainak fokozottabb szolgálata érdekében országos szövetkezetet alakított, hogy a magyar házipar és népművészet termelési és értékesítési lehetőségeit megteremtse. A Szövetkezet célja elsősorban a nyersanyagbeszerzések, szövetkezeti raktárak létesítése és fenntartása, valamint a közszállításokból való részvétel megszervezése. Az alakuló közgyűlés az alapszabályok elfogadása után Radnóti István ügyvezető-alelnök javaslatára megválasztotta az igazgatóságot, amelynek elnöke dr. Pittész Boncsos Miklósné és alelnöke Szukovits István lettek.

MUNKÁSTESTVÉR, ne sürgesd a Németországból várni pénzküldeményt!

Ismételten figyelmeztetjük Németországban járt munkástestvéreinket arra, hogy

a Németországból átutalt pénz kézbesítését sürgető levelet sem az Országos Központi Hitelszövetkezethez, sem a Falu-Gazdaszövetséghez, sem a „Vasárnap“-hoz egyelőre ne intézzenek.

Ennek természetesen nem az az oka, mintha a felsorolt intézmények nem a legnagyobb szeretettel foglalkoznának a munkásság ügyeivel, hanem az, hogy a sürgetések, reklamációk csak az átutalások lebonyolítását késleltetik. Értesülünk szerint ugyanis még körülbelül másfélmillió pengőre rug az az összeg, amelynek átutalása várható Németországból. Ennek az összegnek megérkezése, átutalása és szétküldése mintegy 6—8 hetet vesz igénybe. Ertse meg mindenki, hogy ha az OKH-nak az átutalások lebonyolítását végző osztálya a sürgetéseket, reklamációkat kénytelen intézni, nem jut ideje az átutalás végzésére és így mindenki, tehát a reklamáló is csak későbbben juthat várva-várt pénzéhez.

Csak azok reklamáljanak, akik a feladott pénznél kevesebbet kaptak kézhez.

Ilyen esetben indokolt a reklamáció, a sürgetés azonban céltalan és hiábavaló. A sürgetésre, amelynek elintézésével — ismételjük — csak feltartjuk és késleltetjük az átutalások intézését, amugyis csak kétféle válasz lehet; vagy az, hogy a sürgetett összeg még nem érkezett meg, már pedig ilyen esetben az OKH sem sürgetheti az átutalást Németországban mindaddig, amíg a jelzett másfélmillió összeg meg nem érkezett; vagy pedig az, hogy időközben kiküldték a pénzt a címzettnek, amit pedig az illető közben már amugyis megtudott. Teljesen megértjük természetesen a türelmetlenkedőket és tudjuk nagyon jól, hogy az alaposan megszolgált pénzre mindenkinek égető szüksége van,

a nagy torlódás mellett azonban nem lehet mást tenni, mint türellemmel bevárni a szóbanforgó 6—8 hét elteltét.

Ha azután ennek az időnek az elteltével sem érkezik meg valakinek a pénze, az irjon nyugodtan nekünk. Ügyében természetesen a legnagyobb készséggel járunk el az illetékes helyeken és az eredményt a Vasárnap üzenetei között közléstesszük.

Arra kérjük még Németországban járt előfizetőinket és olva-

Saját kárán tanulja meg,

ha nem nézi meg, hogy az „ÜSTÖKÖS“ szó rajta van-e a bádagon.
Csak ez a valódi!
Festi, puhítja, vízhatlanítja a lőszerszámot, csizmát, bakancsot.

Magyar gyártmány! Gyártja: **Sárkány Vegyitermék Vállalat** Budapest, VII., Damjanich-utca 28/a

GAZDATUDOMÁNY

Termeljünk cukorrépat

Mint hogy nagy cukormennyiségre van szüksége országunknak, a cukortermelést az 1940. évben nem korlátozzák.

A cukorrépa termesztés jó talajmunkát, bőséges trágyázást kíván. Ha földünket a cukorrépa érdekében jól megmunkáljuk és bőven megtrágyázzuk, ennek kihatása évekig tapasztalható az illető földeken, azaz a következő években más terményekből is bővebb aratásra számíthatunk. A répa termesztéshez a gyár előleget is folyósít. A répat elszállítjuk a gyárba, de takarmányozásra visszamarad az értékes répakorona, továbbá a gyár visszaadja a cukor kivonása után a répaszeletet és a melaszt, melyek ugyancsak értékes takarmányok. Ezenfelül a gyárak újabbban még ingyen cukrot is adnak, ami a fejlődő gyermekek táplálása szempontjából fontos. Eme előnyeinek következtében a Dunántulon máris sok kisgazda termel cukorrépat, főleg az *écsi cukorgyár* környékén.

A cukorrépa termesztés sikerének főfeltétele az őszi mélyszántás. Ezt a kisgazdák — ha csak lehet — bértároltal végeztessék el. A kisgazdaságokban általában aránylag van annyi állatjuk, mint a nagygazdaságoknak, de trágyájuk minősége rosszabb. Trágyaerőben a gazdaság földjei ugyanis akkor tarthatók, ha a gazda 3—4 holdra tart 1 számosállatot (egy-egy számosállatnak tekintünk 1 kifejlesztett marhát, lovat, vagy 2 növendékmarhát, csikót, vagy 10 juhot vagy 5 kifejlesztett sertést). Egy-egy számosállat után évenként átlag 100 méterháza istállótrágyát kapunk.

A műtrágyák közül a cukorrépa alá 100—150 kg szuperfoszfátot és 50—60 kg péti sót kell adnunk az istállótrágyán felül. Homoktalajon helyes lesz holdankint 80 kg kálisót is adagolnunk.

Az idén gyenge-közepes termésű volt cukorrépa. Holdankint átlag 116 q termelt. Egy q répaért a melleszolgáltatásokkal együtt a gyárak 2.80 P-t fizetnek.

Mikor kell a szőlőt metszeni?

Nagyon eltérők a vélemények afelől, hogy ősszel vagy tavasszal vessük-e a szőlőt?

Az olyan vidékeken, hol az őszi hosszú, a tél enyhe és száraz, így a rügyek elfagyásától és azok kipállásától nem kell tartanunk, ott végezhetjük a metszést ősszel is. Az őszi metszésnek elvitathatatlan előnye, hogy a tőkék nem könnyeznek, korán és erőteljesebben hajtanak. Hátránya viszont, hogy az ősszel metszett tőke csapjai a tél folyamán érkeke-nyebbek s így még vesszőrészeik is elfagyhatnak.

Leghelyesebb, ha a kitermelt részeket, a csercesapokat, a szálvesszőket már előző ősszel eltávolítjuk, azaz tőkétakarítást végzünk, tavaszra pedig csak a rendes metszést hagyjuk.

Érdemes lesz gyógynövénygyökereket gyűjteni

Ebben az évben előreláthatólag élénk kereslet fog mutatkozni gyökerek iránt. Mihelyt tehát az idő engedi, azok gyűjtéséhez hozzá kell kezdeni. Gyűjtés előtt lépünk érintkezésbe valamelyik gyógynövény-nagykereskedő céggel, vagy feldolgozó üzemmel s csak akkor gyűjtünk, ha az átvételt az illető cég, vagy feldolgozó üzem biztosítja.

A nagykereskedő cégek névsora úgy a M. kir. Gyógynövénykísérleti Állomástól (Budapest, II., Hermann Ottó-ut 15.), valamint annak kirendeltségétől (Budapest, V., Akadémia-ut. 5., I. 5.) megkapható.

A jelenlegi gyógynövényárak a következők:

Beléndeklevél kg-ként 75—80, diólevél 20—22, erdei eper 35—40, fehér-

mályvalevél kézzel szedett, legfeljebb levénelet tartalmazó, válogatott, idegen növényi részeketől mentes állapotban 20—24, fehérürömlevél 20—22, gyermeklancfülevél 26—28, martilapulevél 40—45, maszlaglevél 34—36, málnalevél 26—28, papsajtlevél kézzel csipett, levényél nélkül szedett 40—42, nadragulyalevél 50—60, szederlevél 28—30, széleslevelű utifü 20—22, fehér mályvagöyökér, kockára vágott 1.75—1.80, feketenadálytögyökér 20—22, földibodzagöyökér 16—18, gyermeklancfügyökér 90—100, iglicgyökér 30—35, nadragulyagyökér 70—75, pirositögyökér 28—30, anyarozs 10—12, körisbogár 3.50—4, diókopáncs 16—18, fehér fágyöngy 16—18, nyárfarügy 0.25—0.30 pengő.

A méhésztéli munkái

A méhesben a téli nyugalom biztosítása mellett, a jövő évi termés érdekében szükséges előkészületekről kell gondoskodni. Ilyen munka a műlépkészítés, viaszolvasztás és kaptárak javítása, készítése. Aki elegendő viaszt termel, az házilag is elkészítheti a szükséges műlépeket.

A havazás beálltával a kaptárak kijáró deszkáiról a havat el kell távolítani, nehogy a kaptár nyílása betömődve a méhek fulladását okozza. Figyeljük a méhek zugását, s ha ez erősebb, hosszabb ideig tartana, kutasuk ki ennek okát s a bajt szüntessük meg. Lehetséges, hogy egér zavarja a méheket, vagy élelem, esetleg levegő hiányában szenvednek. A fázó méhcsalád is tartósan zug. Ilyen esetben takarjuk be a kaptárt szalmatakaróval. A hideg északi szél ellen is meg kell védeni a méhkasokat. Ezt megfelelően alkalmazott szélvédők segítségével végezzük.

Az elraktározott mézet különös gonddal kell kezelni, mert a nedves, dohos, penészes helyen tartott méz a levegőből átvett vízzel felhígul és megromlik. Legjobb a mézet állandóan egyenlő hőmérsékletű, lehetőleg 10 C fokú, tiszta, szárazlevegőjű helyiségben lefedve tartani s a hangyák ellen védeni.

A télitójás termelés feltétele

A friss tojásnak télen van legjobb ára. Ezért sajnálatos, hogy nálunk milyen kevés tyúk tojik a téli hónapokban. Országszerte alig lehet a téli nagyon hideg hónapokban friss tojáshoz jutni. Pedig megfelelő gondozás, takarmányozás révén e téren is lehetne jó eredményeket elérni.

1. Először is gondoskodnunk kell az állatok megfelelő téli elhelyezéséről. A naphosszat fázó, éjjel is hideg ólban tartózkodó tyúkok takarmányukat kénytelenek testük melegének biztosítására felhasználni. Így nem marad tojástermelésre. A tyúkokat tehát tegyük melegg szalma-, tengeriszár-, nád-, sás- vagy cirokszárburkolással. Igen fontos, hogy az ólnak padlása, vagy legalább kettős menynyezete legyen, bármilyen anyagból építsük is a tetőzetet, a szarufák alsó részét deszkázzuk és vakoljuk be. A padlás, illetőleg a szarufák köze, mint rossz hővezető, melegebbé teszi az ólat télen és hűvösebbé nyáron.

2. Nagyon hideg, fagyos időkben nappal is tartuk az ólban a tyúkokat. Ha az ól kicsi és sötét, akkor közvetlen mellette készítsünk félszert, mely északra védve legyen; ennek aljánt szórjuk tele szalmával, pelyvával, szalmás trágyával jó vastagon, hogy a tyúkok naphosszat itt kapargálhassanak.

3. A téli hónapokban részesítsük a tojókat fokozottabb táplálásban. A langymeleg víz itatása is serkentőleg hat a tojástermelésre.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshelyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 84. Hsz. 2/A

Árak: Demionnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4:80 7:10 9:10 10:80 16: 21:20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

HIREK

Vers télen

Mit bálnám én
a csikorgó,
kemény telet,
ha nem látnám:
rongyruhában
dideregni
a nincstelen
szegényeket.

... Csak Ők tudják,
mi is az az
Élet terhe;
Csak Ők tudják
kiktől a Sors
az örömet
kegyetlenül
mind elvette...

ASZTALOS P. KÁLMÁN
(Csanádpalota)

Szeged lakossága 132.228 lélek. A múlt év novemberi összeírás eredményét most tették közzé Szegeden. A város lakossága 132.228 lélek. Ez a szám az 1930-ban tartott népszámlálás eredménye mellett mintegy 11 ezerrel kevesebb, mint hogy a város lakosságának száma akkor 143.000 volt.

Postai díjak Délsláviába. A posta-vezérgazgatóság felhívja a közönség figyelmét arra, hogy január 1-től kezdve a Délsláviával való forgalomban csak a 20 grammnál nem nehezebb levelek díja oszlik meg az eddigi 40 fillér helyett 32 fillérré, a levelezőlapok díja azonban továbbra is változatlanul 20 fillér marad.

Borpropaganda. A földmivelésügyi minisztérium által létesített Országos Borpropaganda Bizottság igen ötletes módját találta meg a kiváló és világhíres magyar borok népszerűsítésének. A legkiválóbb nemes magyar borfajtákkal sokezer apró palackocskát töltetett meg és ezeket a kis üvegcskéket önköltségi áron szétosztotta az érdeklődő közönség körében. Az ötletes és kedves akciónak nagy siker volt, amelynek előnyeit nemcsak az érdekelt termelők, de azokon keresztül a magyar nemzetgazdaság is meg fogja érezni.

Magyar nótát is játszhat a cigány Marosvásárhelyen. A román megszállás alatt élő Marosvásárhelyen a rendőrség közölte az érdekelt nyilvános szórakozóhelyek tulajdonosaival, hogy a kisebbségi, illetőleg a közrendészeti minisztérium rendelete értelmében nyilvános helyiségek zenekara ezután ötven százalékban köteles román nótákat játszani, míg a további ötven százalékban magyar nóták játszására is adnak engedélyt.

Vevő: Ön azt mondta a lováról, hogy hibátlan, pedig süket.

Kupec: A süketiség nem hiba, hanem szerencsétlenség.

A „magyar tea” ára. Az árelenőrzés országos kormánybiztosa a következőképpen állapította meg a magyar tea fogyasztói árát: 1. „R” tea (szederlevél) 1 dg-os csomagolásban 7 fillér, 5 dg-os csomagolásban 27 fillér. 2. „M” tea (borsmenta) 1 dg-os csomagolásban 10 fillér, 5 dg-os csomagolásban 42 fillér. 3. „T” tea (hársfa) 1 dg-os csomagolásban 10 fillér, 5 dg-os csomagolásban 42 fillér.

Megjelent a Köztelek-Zsebnaptár. A Köztelek-Zsebnaptár célkitűzése: a legkiválóbb szakemberek közreműködésével könnyen áttekinthető formában a gyakorlati gazdák rendelkezésére bocsátani a mindennapi gazdasági élet által igényelt anyagot, számadatokat és utbaigazításokat, a számadatok adatainak első feljegyzésére szolgáló rovatos úrlapokkal együtt. A naptárnak két kötetben kiadott negyvenhatodik évfolyama *Konkoly Thege Sándor OMGE* főtátrkár és *Buday György* m. kir. gazdasági tanár szerkesztésében ez évben ismét értékes részekkel bővült. A két kötet ára azonban változatlanul 4 pengő maradt (börmentes küldéssel 4.30 P).

Háromezres keresztet függesztettek ki a főváros iskoláiban. Az elmúlt év tavaszán Szendy Károly polgármester előterjesztése alapján a törvényhatósági közgyűlés elhatározta, hogy a főváros iskoláinak tantermeiben kifüggeszti a keresztet. A polgármester a *Corpus nélküli egyszerű fakeresztek* elkészítését több keresztény kisiparosra bízta. A keresztet, számszerint 3056 darab, elkészültek és azokat az iskolák tantermeiben január 13-án bensőséges háziünnepségek keretében függesztették ki.

Tangóharmonika az élet öröme. Ez a jelszava a közismert jóhírnevű *Marnitz Tangóharmonika Szaküzletnek* és méltán, mert amikor végigjárjuk a József-körút 37. szám alatti Marnitz tangóharmonika szaküzletet, csupa vidám arc fogad bennünket és úgy az eladók, mint a vevők vidáman tangóharmonikáznak. Mi különösen örömmel üdvözljük ezt a hangszeret, mert azoknak, akiknek nem volt gyermekkorukban módjuk egy hangszerrel 8—10 évig tanulni, azoknak most módjuk van néhány hónap alatt komoly zenét elsajátítani és amellet egész zenekart pótol. Nagy képes árjegyzéket és ismeretetőt szívesen küld bárkinek ingyen fenti szaküzlet.

Léggörcsütató ballonokat bocsátott fel a meteorológiai intézet. A meteorológiai intézet január 15-től 20-ig a magasabb légrétegek viszonyainak tanulmányozására léggörcsütató műszereket bocsát fel. A vesszőfouatu kosárban elhelyezett műszert körülbelül 2 méter átmérőjű hidrogénnel töltött gumigömb viszi fel a magasba. A gömb elpukkanása után a műszerkosár ejtőernyő segítségével ér földet. Az intézet kéri a megtalálót, hogy azonnal sürgönyözzön „Meteor Budapest” címre és a kosarat és a ballonkatrészeket gondosan őrizze meg addig, amíg a visszaszállításra utasítást nem kap. Szigorúan tilos és büntetendő cselekmény az állami tulajdonú műszerkosár felbontása, mert a műszerek feljegyzései tönkremennek. Aki a műszert sértetlenül beszolgáltatja, 20 pengő jutalomban részesül és költségeit megtérítik.

— Pajtás, kölcsönözz öt pengőt.

— Nincs, csak kettő.

— Add ide, hárommal még tartozol!

Német kétmárkás ércpénzek bevonása.

Azokat a német kétmárkás ezüstérméket, amelyeknek egyik oldalán tölgyfafelevélkoszorú, benne az értékmegjelöléssel, másik oldalán pedig a német sas látható, 1939 december 31-től kezdődően kivonták a forgalomból. A beváltás végső határideje 1940 március 31. Az egyéb kétmárkás ezüstérmék változatlanul forgalomban maradtak.

Letartóztatott árdragítók. A budapesti ügyészség valutasztyála árdragító vizsgálás miatt legutóbb folyamatba tett nyomozás során megállapította, hogy a *Loden postfogó* Rt. alkalmazottai árdragító vizsgálás büntetést követtek el, mert 1939 október, november és december hónapjaiban a gyár textiltermékeit a számlázott összegben felül 2—10 százalék felárral adták el. Ezért az ügyészség *Weintraub* Saul csesanóvi (Lengyelország) születésű, izraelita, nős gyári gondnokot, *Weintraub* Satei csesanóvi születésű, izraelita, nős gyári tisztviselőt és *Hirschel* Mór nemessapáti születésű, izraelita, nős raktárnokot árdragító vizsgálás büntetése miatt előzetes letartóztatásba helyezte.

Halál sorsjegyvásárlás közben. Január 11-én az egyik fővárosi sorsjegyirodában osztálysorsjegyet akarta meghosszabbítani *Eismor* Ödön 51 éves nagykereskedő, aki a Vilmos császár-uton lakik. Már kifizette a sorsjegy árát, átvette a nyugtát és éppen távozni akart, amikor hirtelen a szívéhez kapott, összeesett és meghalt. A mentők megállapították, hogy szívszélhűdés ölte meg.

Közsegekben helyi képviselőket

keresünk magas jutalékkal. Faluszövetség tagjai előnyben.

V I D O R A. Budapest,
IV., Magyar-u. 27.

SPORTHIREK

A külföldi körúton szereplő magyar labdarúgócsapatok közül a *Hungária Athénban* 2:1 arányban győzött egy helyi válogatott csapat ellen. A *Ferencváros labdarúgó Ujverbáson* 4:0 arányban győztek a *Dulcis* ellen. Utban hazafelé pedig *Zomborban* szerepeltek, ahol eredményük 13:0 volt. A *Hungária Athénban* második mérkőzésénél 1:1 arányban döntetlen eredményt ért el.

Az *ökölvívő csapatbajnokságban* rendkívül izgalmas küzdelmek voltak. Eredmények: B. Vasutas—Beszkárt: 9:7 és FTC—BTK 10:6.

A visszatért Kárpátalján, a volói völgyben, 15 fokos hidegben tartották meg az első *sibajnokai versenyt* a MAC rendezésében. Csapatbajnok a 4x10 km-es futóbajnokságban a MAC lett 3 óra 13 p. 14 mp-es idővel. 2. Postás 3. BBTE.

A Torinóban tartott *magyar-olasz tennismérkőzést* 3:2-re az olaszok nyerték meg.

TANÁCSADÓ

Kérdés: A harmados cukorrépa munkásoknak jár-e cukor? (K. A., Ujlágyos.)

Felelet: Arra nézve, hogy természetbeni cukor jár-e a cukorrépa munkásoknak, vagy nem, törvényes rendelkezés nincs, hanem ez a munkás és munkaadó közötti szabad egyezkedés tárgya. Amely munkaadó tehát ad járandóság fejében cukrot is, azt önkéntes elhatározásából teszi és nem valamely törvényes kötelezettség terhe mellett.

Kérdés: Hogyan dolgozhatnám ki magam saját fényképfelvételimeit? (K. S., Gyoma.)

Felelet: A felvételek kidolgozása anyaira bonyolult művelet, hogy azt egy üzenet alapján semmiképpen sem tanulhatja meg. Röviden csak annyit üzenünk: A felvételt teljesen sötét helyiségben, ugynevezett sötétkammerában, kizárólag sötétvörös lámpafény mellett előhívóban kell fűrésztelni, majd, amikor már kibontakozott a negatív kép, fixirés oldatában kell áztatni addig, amíg a film egész átlátszó lesz és csak a negatív látszik. Ezután a filmet sokszor váltott vízben kell legalább félórát áztatni. Száritás után elkezdheti a másolást, napfény, vagy ugynevezett gázfény-papírra. A megvilágítás módja és tartama a papírok érzékenysége szerint más és más. Kérjen utbalgizást attól a droguistától, akitől filmet, papírt, előhívót, fixirésot vásárol, de a legjobb, ha vesz egy megfelelő könyvet.

Kérdés: Lengyelország helyett mely állammal, vagy államokkal határos Magyarország? (P. Gy., Kétegyháza.)

Felelet: Egy rövid szakaszon Németországgal és Szovjetországgal kerülünk szomszédosságra.

Kérdés: Tűzharcos bajtársam júniusban beadott rokkantsági foka felmérést célzó kérvényét hogyan intézték el? (Hj. I. L., Tiszadárs.)

Felelet: Sajnos, erre és hasonló kérdésekre válaszolni nem tudunk. Forduljanak kérdéseikkel a lakóhely szerint illetékes népgondozó ki- rendeltséghez.

Kérdés: Hol rendelhetem meg a Magyar Anyák Naptárát? (I. G. J., Hővej.)

Felelet: A naptár ára 60 fillér, megrendelhető az Országos Stefánia Szövetségnek, Budapest, VIII., Vas-u. 8—10.

Kérdés: Hol lehet néprádiót beszerezni? (Egy régi előfizető, Vésztő.)

Felelet: Az idén kizárólag hálózati készülékek kerültek forgalomba, de azoknak csak egy része jutott géphez, akik előjegyeztek ilyen készüléket.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajítás.

Január 21., vasárnap. Gyula ok., Nagykáta oák., Ráckeve oá. — Január 22., hétfő. Baktalórántháza oák., Büdzentmihály oák., Érsekvádkert oák., Heves oák., Kőtelek oák., Kunmadaras oák., Mátészalka oák., Mikoszap-

lak ok., Nagyarsány oák., Nemesvid oák., Örkény oák., Ráckeve ok., Solt oák., Szécsény oák., Szigetvár oák., Tállya oák., Tatabánya hk. (csak megyebeli rakodhatnak ki), Vámosgyörk oák., — Január 23., kedd. Bicske oák., Diósjenő ok., Gesztely oák., Kadarkút oák., Nagyarsány oák., Solt ok., Szécsény ok., Szigetvár ok. — Január 24., szerda. Bicske ok., Zalaszentlászló oák. — Január 25., csütörtök. Csökölly oák., Kapuvár há., Marcaltó oák., Nemessándorháza oák. — Január 26., péntek. Makó oák., Szentos oák. — Január 27., szombat. Makó ok., Szekszárd hák., Szentos oák., Vasvár oák.

Kormányrendelet értelmében a törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közszükséglet által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a fent közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

TALÁLJA KI!

Mi a magyarzata annak, hogy egy családban az apa az idén fogja ünnepelni születése napjának tizedik évfordulóját, holott már 24 esztendő fia van? Mikor született ez az apa?

A levelezőlapra írt megfajteket a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, *hisz napon belül*. Elkészve érkező megfajteket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfajteket küldenek, előfizető-táborunk tagjai és előfizetési díjhátralékok nincsenek. A *Találja ki!* eredményét a 6-ik számban közöljük. Az 53-ik számban közölt *Találja ki!* megfajte:

BOLDOG UJÉVET!

Beérkezett huszonnyolc megfajte. Könyvjutalmat küldtünk Berkes Károly (Ungvár) és Ujlaki Ferenc (Békesécsaba) előfizetőink címére.

RÁDIÓ

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

Január 21., vasárnap, délután 3 óra:

1. KRISTÁLY ALADÁR dr. min. titkár: „A burgonyatermesztés időszaki kérdései”. — 2. FABRICIUS ENDRE gazd. főtanácsos: „A cukorrépa és a gazdák”.

Január 25., csütörtök, délután 5.15 óra:

RUSZINKO GÁBOR dr. gazdasági ellenőr: „Az állami mezőgazdasági birtokok a köz szolgálatában”.

BUDAPEST II.

Január 23., kedd, délután 5.45 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Január 27., szombat, délután 6.15 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Budapest I.

VASÁRNAP, I. 21.:

8: Ébresztő. Utána: Szózat. Majd: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Unitárius. 10: Református. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás és vizállás. 12.30: Beszkártzenekar. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Előadás. 15.45: Hortobágyi pásztor- és betyár-nóták. 16.30: Előadás. 17: Hírek. 17.15: Dohnányi Ernő zongorázik. 17.45: Előadás. 18.15: Zenés egyveleg. 19.15: Hírek. 19.15: Elbeszélés. 20: Közvetítés a Fővárosi Operett Színházról: „Pozsonyi lakodalom”. 21.15: Hírek. 22.55: Időjárás. 23.45: Táncclemezek. 00.05: Hírek.

Rendszeres hetiköznapi műsorszámok

6.45: Torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Felolvasás. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárás. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Hírek. 14.45: Műsor-

ismertetés. 15: Árfolyamok, piaci árak. 16.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-orsz nyelven. 19.15: Hírek. 21.40: Hírek, időjárás. 0.05: Hírek.

HÉTFŐ, I. 22.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákféltára. 17.15: Előadás. 17.45: Cigányzene. 18.30: Felolvasás. 19: *vitéz nagybányai Horthy Miklós rádiószóvala a „Magyar művészetért”*. 19.30: Operaházi előadás közvetítése: „Otello”. Zenéjét szerezte Verdi. 20.10: Előadás. 21.05: Hírek. 22.10: Időjárás. 23.25: Hanglemezek.

KEDD, I. 23.:

12.10: Hegedű. 13: Rendőrzenekar. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.15: Vadász történet. 17.15: Szalonzene. 18.50: „A tengeralattjáróháború”. 19.25: Cigányzene. 20.10: Hanglemezek. 20.40: „Szászvárosi emlékek”. 21: Dalárda. 22.10: Jazz-zenekar. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, I. 24.:

12.10: Zenekar. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Előadás. 17.15: Cigányzene 18: Előadás. 18.30: Táncclemezek. 19.30: Operaházi előadás közvetítése: „Traviata”. Zenéjét szerezte Verdi. 20.10: Küllügyi negyedóra. 21: Hírek. 21.40: Időjárás. 23.20: Hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK, I. 25.:

12.10: Zongora. 12.55: Ének. 13.30: Cigányzene. 16.15: Ruszin műsor. 17.15: Előadás. 17.45: Szalonzene. 18.45: Előadás. 19.25: Ének. 19.50: „Téli dal”. Hangjáték. 20.10: Operaházi zenekar. 21: Előadás. 22.10: Táncclemezek. 23.25: Cigányzene.

PÉNTEK, I. 26.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Katonazene. 16.15: Előadás. 17.15: Cigányzene. 18.20: Zongora. 18.45: Előadás. 19.25: „Muzsikáló térkép Budapestről”. 20.55: Vonós-negyves. 22.10: Hangversenyzenekar. 23.20: Táncclemezek.

SZOMBAT, I. 27.:

12.10: „Éneklő ifjúság”. 12.55: Mély-hegedű. 13.30: Hanglemez. 16.15: A Rádió postája. 17.15: Előadás. 17.45: Cigányzene. 18.45: Közvetítés egy népgondozó otthonból. 19.25: Ének. 19.50: „Szülők lázadása”. Vigjáték. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

Budapest II.

Vasárnap, I. 21. 11: Szalonzene. 12.05: Levente-féltára. 15.05: Hanglemezek. 18.35: Felolvasás. 19.05: Szalonötös. 20: Hírek. 20.25: Hanglemez. 21.20: Elbeszélés. 21.25: Időjárás. — Hétfő, I. 22. 17.45: Német nyelvtanítás. 19.30: Felolvasás Drezdáról. 20: Hírek. 20.25: Katonazene. 21.20: Előadás. 21.50: Időjárás. 21.55: Cigányzene. — Kedd, I. 23. 17.45: Előadás. 18.20: Ruszin-műsor. 18.50: Cigányzene. 19.30: Francia nyelvtanítás. 20: Hírek. 20.25: Táncclemezek. 21.10: Előadás. 21.40: Időjárás. — Szerda, I. 24. 17.30: Olasz nyelvlecke. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.25: Szalonzene. 21.30: Előadás. 22: Időjárás. 22.05: Cigányzene. — Csütörtök, I. 25. 17.15: Hanglemezek. 18.15: Angol nyelvlecke. 18.30: Előadás. 20: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 21.35: Időjárás. — Péntek, I. 26. 18.20: Gyorsírás. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.25: Néprajzi hanglemezek. 21: Felolvasás. 21.25: Cigányzene. 22: Időjárás. — Szombat, I. 27. 18.15: Előadás. 19.30: Felolvasás. 20: Hírek. 20.25: Hanglemez. 21.35: Időjárás.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÓZSDE

Készárulac. Buza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fehérmegyei, dunántúli és kislétföldi 77 kg-os 20.05, 78 kg-os 20.55, 79 kg-os 20.85, 80 kg-os 21.05. Rozs: pestvidéki 15.70—15.95, más származású 15.90—16.15. *Takarmanypápa:* Ia 65—66 kg-os 17.80—18.05, középminőségű 17.30—17.55. *Sörárpápa:* kiváló 22.25—22.55, prima 21.25—21.55, sörárpápa 20.25—20.30. *Zab:* középminőségű 19.90—20.15. *Tengeri:* tisztított 21.20—21.40, egyéb áll. 20.70—20.80.

Maggiac.

Lucernamag, nyers, arankás 250—275, fehérbárcás, budapesti paritásban 320—325, lóheremag, nyers, arankás 145—165, ólomzárólt, budapesti paritásban 210—215, bíborheremag 65—75, szőszbükököny 50—55, tavaszi bükköny 39—42, köles fehér, budapesti paritásban 32—35, vörös, budapesti paritásban 31—31.50, csilagfűrt, fehér, laposmagu 17—18, borsó Viktória, sterilizált 42—48, ex-

pressz, sterilizált 40—44, leucse nagymagu, sterilizált 36—47, közepmagu, sterilizált 27—33, kismagu, sterilizált 23—26, dunai szokvány bab 30.50—31.25, gömbölyű fűrt bab 33—35, uradalmi kék mák 130—135 P mm-ért.

Takaromány. Rétságna Ia 9—9.50, IIa 7.50—8.50, IIIa 5—7.20, muharszéna 9—10.50, lucernaszéna 6—10.80, zabosbükökönyszéna 9.30, rozsszalma 3.60—4, buzaszalma 3.50—4.20 P mm-ért.

Abraktakaromány. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 13.50—13.80, napraforgópogácsa 14, lenmagpogácsa 16, tökmagpogácsa 16, repepogácsa 11, kókuszpogácsa 14.50, szárított répaszelet 12.60, rozskorpa 14, buzatakarmányliszt 15.50—16.50, mész 10, halliszt 45 P mm-ért.

Sertés. Ia uradalmi zsirsertés, páronként 340 kg-on felül 110—114, 340 kg-on alul 102—110, Ia szedett sertés 94—102, IIa 85—90, súly 70—80, Ia öregsértés 90—94, kivételesen 97, IIa 80—86, angol főkertés 96—103, angol sonkasertés, Ia 92—102, IIa 82—90 fillér kg-ként, élő-súlyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztott, való 168—172, sózott 160—200, füstölt 180—240, háj 180—186, tepertő 180—240, sertészsír, helybéli 180 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. *Éltbaromfi:* Tyúk 220—400, csirke, rántani való 120—170, sütni való 160—300 fillér drb-ként. *Leölt baromfi:* tyúk 150—200, csirke, rántani való 200—280, sütni való 200—280, ruca, hizott 150—200, lud, hizott 150—200, pulyka, hizott 180—300, libamáj, nagy 500—800, kicsi 300—600 fillér kg-ként. Tea tojás 10 darabig 14—16, főzhető 12—13, apró 12—14 fillér darabonként.

Vágómarha. Bika, magyar IIIa 49, tarka Ia 62—68, IIa 50—60, IIIa 34—44, ökör, magyar IIa 54—76, IIIa 36—50, tarka IIa 56—82, IIIa 35—54, tehén, magyar IIa 51, IIIa 46, tarka Ia 67—77, IIa 48—66, IIIa 33—47, bívaly, magyar 24, növendék 42—66, kiesontozni való 15—32 fillér kg-ként élő-súlyban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Ia belföldi jármosökr (tarka) és beállított, való tinó 56—60, Ia belföldi jármosökr (fehér) 60—65, 1½ éves üsző 50—56, 1½ éves tinó 50—56, fiatal, friss fejés, tehén 75—95 fillér kg-ként élő-súlyban.

Ló. Árak: könnyebb kocsi (hintés és jukker, stb.) 680—800, igaz kocsi, nehéz nyugati fajta 400—480, könnyű nyugati fajta 270—650, alárendelt hím-szerű ló 40—250, vágó ló 25—175 P drb-ként.

Juh. Belföldi javított anyabirka 30—34, belföldi ürü 36—40, német exportra, páronként 90 kg-os, Ia minőségű ürü 55—60, német exportra anyabirka 45 fillér kg-ként. Az ürüknel és bárányokkal a gazdaságban való mérlegelésnél drb-ként 3 kg szokásos súlyegységgel.

Vad és vadhus. Szarvascsont 240—260, gerinc 350—400, lapocka 120—180, többi része 30—120, őz, gerinc 350—500, comb 240—280, többi része 30—140, vaddisznó, gerinc 180—240, comb 180—240, többi része 40—220 fillér kg-ként. Nyul, borbén 350—450, sült 280—420, fácán 200—350, fogoly 100—160 fillér drb-ként.

Halpiac. Harsas, a nagyság szerint 200—400, ponty 180—240, kárász 120—160, compó 120—160 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, le-főzött tej 10—12, aludt tej 80—100, tejszín 180—220, tejszín 110—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320—360, főzö-vaj 280—220, tehéntúró, sovány 60—80, juhtúró 180—220, kevert túró 140—180, trappista 200—260 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma 36—120, körte 60—140, aszaltszilva 96—150, szilvalé 88—140, gyümölcslé 120—240, dió, keményhéjú 100—140, dióbél 340—440, meggyoróbél 320—400, héjazott mandula 400—600 fillér kg-ként.

Borpiac. A karácsonyi ünnepek és újév után minden évben beálló átmeneti forgalomlanyhulás a nagy hidegek következtében fokozódott és a borforgalom gyakorlatilag teljesen szűntet. Az árak azonban a régi szinten állnak. Alföldi kommerszborok ára Malligand-fokonként 2.3—2.6 fillér, a jobbminőségű árut 35 fillér fölött vásárolják literenként.

Szesz. Az árak nem változtak.

Gyümölcspalinka. Törkölypalinka 3.70—3.80, seprőpalinka 3.70—3.80, az eperpalinka 4.20—4.40, a szilvioros 4—4.20, a barackpalinka minőség szerint 5—5.50, a borpiacát magasfokú 5.20—5.30, alacsonyfokú 5—, avinálásra 3.40—3.50 pengőig terjedő áron kelt el 10.000 literfokonként III. táblázat szerint + forgalmi- adó.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.